Parlament Europejski
2019–2024

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia

2023/0311(COD)

20.11.2023

PROJEKT OPINII

Komisji Praw Kobiet i Równouprawnienia

dla Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych

w sprawie wniosku dotyczącego dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej europejską kartę osoby z niepełnosprawnością i europejską kartę parkingową dla osób z niepełnosprawnościami
COM(2023)0512 - C9 - 0328/2023

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Rosa Estaràs Ferragut

PA_Legam

POPRAWKI

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia zwraca się do Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, jako komisji przedmiotowo właściwej, o wzięcie pod uwagę następujących poprawek:

Poprawka 1
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 6

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(6) Celem konwencji jest wspieranie i ochrona wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz zapewnienie trwałego i równego korzystania z nich przez wszystkie osoby z niepełnosprawnościami oraz popieranie poszanowania ich przyrodzonej godności, a zatem zapewnienie im pełnego i skutecznego uczestnictwa w życiu społecznym, na równych zasadach z innymi osobami. Uznano w niej również doniosłość potrzeby wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapewnienia dostępności dla osób z niepełnosprawnościami**.**	(6) Celem konwencji jest wspieranie i ochrona wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz zapewnienie trwałego i równego korzystania z nich przez wszystkie osoby z niepełnosprawnościami oraz popieranie poszanowania ich przyrodzonej godności, a zatem zapewnienie im pełnego i skutecznego uczestnictwa w życiu społecznym, na równych zasadach z innymi osobami. Uznano w niej również doniosłość potrzeby wprowadzenia odpowiednich środków w celu zapewnienia ***powszechnej*** dostępności dla osób z niepełnosprawnościami ***oraz zagwarantowania, aby osoby z niepełnosprawnościami mogły jak najbardziej samodzielnie korzystać z mobilności osobistej;***

Or. en

Uzasadnienie

Ensuring universal accessibility. According to Article 9 of the CRPD, the European Disability Card should be issued on a tangible and digital medium, in both cases universally accessible, including cognitive accessibility conditions. Ensuring universal accessibility. According to Article 9 of the CRPD, the European Disability Card should be issued on a tangible and digital medium, in both cases universally accessible, including cognitive accessibility conditions. Non-discrimination of persons with disabilities. Persons with disabilities should enjoy all rights on the same basis as others. This includes being able to enjoy the free movement of persons without obstacles to their movement and with the individual support that each person needs.

Poprawka 2
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 7 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(7a) Zasada równości i niedyskryminacji zawarta w art. 5 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych jest istotna, ponieważ europejska karta osoby z niepełnosprawnością ma na celu przyspieszenie działań na rzecz zapewnienia równości osób z niepełnosprawnościami dzięki globalnemu uznaniu w UE, w jej państwach członkowskich i między nimi.

Or. en

Uzasadnienie

Kontynuacja uprawnień nadanych w Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Uregulowania dotyczące europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością muszą być zgodne z postanowieniami Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych będącej międzynarodowym traktatem, którego wszystkie artykuły są wiążące dla Unii Europejskiej. Niedyskryminacja osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami powinny móc korzystać ze wszystkich praw na równi z innymi ludźmi. Dotyczy to między innymi możliwości swobodnego przemieszczania się bez przeszkód na drodze i z zapewnieniem indywidualnego wsparcia potrzebnego poszczególnym osobom.

Poprawka 3
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 8 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(8a) Art. 18 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych dotyczący swobody przemieszczania się i obywatelstwa stanowi, że Państwa Strony uznają prawo osób z niepełnosprawnościami „do swobody przemieszczania się, swobody wyboru miejsca zamieszkania i do obywatelstwa, na zasadzie równości z innymi osobami", między innymi przez zapewnienie, aby osoby z

niepełnosprawnościami nie były „pozbawiane, ze względu na niepełnosprawność, możliwości uzyskania, posiadania i korzystania z dokumentów potwierdzających ich obywatelstwo lub innego dokumentu tożsamości, ani możliwości korzystania z odpowiednich procedur, takich jak procedury imigracyjne, które mogą być konieczne celem ułatwienia korzystania z prawa do swobody przemieszczania się”.

Or. en

Uzasadnienie

Kontynuacja uprawnień nadanych w Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Uregulowania dotyczące europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością muszą być zgodne z postanowieniami Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych będącej międzynarodowym traktatem, którego wszystkie artykuły są wiążące dla Unii Europejskiej. Niedyskryminacja osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami powinny móc korzystać ze wszystkich praw na równi z innymi ludźmi. Dotyczy to między innymi możliwości swobodnego przemieszczania się bez przeszkód na drodze i z zapewnieniem indywidualnego wsparcia potrzebnego poszczególnym osobom.

Poprawka 4
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 12 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(12a) Bycie kobietą jest czynnikiem, który wpływa na wszystkie wymiary, w tym mobilność i swobodę przemieszczania się, i dlatego należy je wziąć pod uwagę, aby niniejsze przepisy przyczyniały się do uznania praw kobiet i dziewcząt z niepełnosprawnościami, matek i opiekunek osób z niepełnosprawnościami oraz ich ochrony przed dyskryminacją krzyżową.

Or. en

Uzasadnienie

Konieczność zwiększenia ochrony kobiet z niepełnosprawnościami. Kobiety i dziewczęta z

niepełnosprawnościami, matki i opiekunowie osób z niepełnosprawnościami stanowią grupę społeczną bardziej narażoną na wykluczenie ze względu na czynniki intersekcjonalne.

Poprawka 5
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 13 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(13a) Unia Europejska ratyfikowała Konwencję o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej – konwencję stambulską.

Or. en

Uzasadnienie

Konieczność zwiększenia ochrony kobiet z niepełnosprawnościami. W ramach europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością należy zapewnić uprzywilejowany status kobiet i dziewcząt z niepełnosprawnościami, które są ofiarami przemocy i nadużyć, wskazujący na to, że osoby te wymagają pilnej uwagi jako osoby najbardziej narażone, tak aby można było podjąć działania zapobiegawcze.

Poprawka 6
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 15

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(15) Oprócz ***fizycznych i innych*** barier w dostępie zarówno do przestrzeni publicznej i prywatnej, kluczowym czynnikiem zniechęcającym wiele osób z niepełnosprawnościami do podróżowania są wysokie koszty[48], ponieważ osoby te mają szczególne potrzeby i mogą również potrzebować osoby lub osób im towarzyszących lub pomagających, w tym osób uznanych za asystentów osobistych zgodnie z krajowymi przepisami lub praktykami, co sprawia, że koszty ich podróży są wyższe niż w przypadku osób bez niepełnosprawności[49]. Brak uznawania statusu osoby z niepełnosprawnością w	(15) Oprócz ***widocznych i niewidocznych*** barier w dostępie zarówno do przestrzeni publicznej i prywatnej, kluczowym czynnikiem zniechęcającym wiele osób z niepełnosprawnościami do podróżowania są wysokie koszty 48, ponieważ osoby te mają szczególne potrzeby i mogą również potrzebować osoby lub osób im towarzyszących lub pomagających, w tym osób uznanych za asystentów osobistych zgodnie z krajowymi przepisami lub praktykami, co sprawia, że koszty ich podróży są wyższe niż w przypadku osób bez niepełnosprawności 49. Brak uznawania

innych państwach członkowskich może ograniczać ich dostęp do warunków specjalnych, takich jak bezpłatny dostęp lub obniżone opłaty, lub preferencyjne traktowanie i ma wpływ na ich koszty podróży, życie i wybory.

statusu osoby z niepełnosprawnością w innych państwach członkowskich może ograniczać ich dostęp do warunków specjalnych, takich jak bezpłatny dostęp lub obniżone opłaty, lub preferencyjne traktowanie i ma wpływ na ich koszty podróży, życie i wybory. ***Podobnie brak wiedzy na temat fizycznej, psychospołecznej, poznawczej i sensorycznej dostępności stanowi okoliczność sprzyjającą dyskryminacyjnemu zachowaniu.***

---

[48] Wnioski ze sprawozdania końcowego opartego na badaniu skierowanym do organizacji społeczeństwa obywatelskiego na szczeblu UE; Shaw i Coles, „Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey" [„Niepełnosprawność, organizacja wakacji i przemysł turystyczny w Zjednoczonym Królestwie: wstępne badanie"], 25(3) Tourism Management, s. 397–403, 2004; Eugénia Lima Devile i Andreia Antunes Moura, „Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process" [„Podróże osób z niepełnosprawnością ruchową: ograniczenia i czynniki wpływające na podejmowanie decyzji"], 2021.

[49] McKercher i Darcy, „Re-conceptualizing barriers to travel by people with disabilities" [„Ponowna konceptualizacja barier w podróżowaniu osób z niepełnosprawnościami"], Tourism Management Perspectives, s. 59–66, 2018.

[48] Wnioski ze sprawozdania końcowego opartego na badaniu skierowanym do organizacji społeczeństwa obywatelskiego na szczeblu UE; Shaw i Coles, „Disability, holiday making and the tourism industry in the UK: a preliminary survey" [„Niepełnosprawność, organizacja wakacji i przemysł turystyczny w Zjednoczonym Królestwie: wstępne badanie"], 25(3) Tourism Management, s. 397–403, 2004; Eugénia Lima Devile i Andreia Antunes Moura, „Travel by People With Physical Disabilities: Constraints and Influences in the Decision-Making Process" [„Podróże osób z niepełnosprawnością ruchową: ograniczenia i czynniki wpływające na podejmowanie decyzji"], 2021.

[49] McKercher i Darcy, „Re-conceptualizing barriers to travel by people with disabilities" [„Ponowna konceptualizacja barier w podróżowaniu osób z niepełnosprawnościami"], Tourism Management Perspectives, s. 59–66, 2018.

Or. en

Uzasadnienie

Ensuring universal accessibility. Under Article 9 of the CRPD, the European Disability Card should be issued on a universal tangible and digital medium, including cognitive accessibility conditions, to avoid indeterminacy and discriminatory situations for persons with disabilities who are victims of barriers that do not have to do with physical aspects (such as persons with mental health problems) and which, if not specified, will continue to be committed, since the question of what is or is not a barrier will be subject to the subjective interpretation of those

who have to implement the rule.

Poprawka 7
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 16 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(16a) Konieczne jest zmierzenie się z ogromnym brakiem wiedzy na temat dostępności psychospołecznej sprawiającym, że nie podejmuje się żadnych indywidualnych ani strukturalnych środków w celu wyeliminowania barier, które ograniczają dostępność psychospołeczną, takich jak postawy stanowiące barierę oraz bariery administracyjne, systemowe lub symboliczne, w celu przyczynienia się do zwalczania stygmatyzacji i uprzedzeń prowadzących do dyskryminacji, przemocy, nadużyć, wykluczenia społecznego i segregacji, które to zjawiska stanowią przeszkody w skutecznym korzystaniu z praw osób z niepełnosprawnościami i nie sprzyjają poszanowaniu ich autonomii, woli i preferencji.

Or. en

Uzasadnienie

Konieczność zwiększenia ochrony kobiet z niepełnosprawnościami. W ramach europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością należy zapewnić uprzywilejowany status kobiet i dziewcząt z niepełnosprawnościami, które są ofiarami przemocy i nadużyć, wskazujący na to, że osoby te wymagają pilnej uwagi jako osoby najbardziej narażone, tak aby można było podjąć działania zapobiegawcze.

Poprawka 8
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 19

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(19) W zaleceniu Rady 98/376/WE[51] przewidziano europejski wzór karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami, który ułatwił uznawanie karty parkingowej we wszystkich państwach członkowskich**.** Jego wdrożenie i uwzględnienie specyficznych dla danego kraju dodatków lub odstępstw od zalecanego wzoru doprowadziło jednak do powstania wielu różnych kart. Utrudnia to transgraniczne uznawanie kart we wszystkich państwach członkowskich, ograniczając dostęp osób z niepełnosprawnościami do warunków i udogodnień dotyczących parkowania zarezerwowanych dla osób z niepełnosprawnościami, które są posiadaczami karty parkingowej w innych państwach członkowskich. Zalecenie Rady nie było ponadto aktualizowane i nie odzwierciedla bieżących postępów technologicznych i rozwoju cyfrowego. Państwa członkowskie doświadczają również problemów związanych z fałszowaniem kart i nadużyciami ich dotyczącymi, ponieważ format kart jest zazwyczaj dość prosty i łatwy do podrobienia, a w praktyce różny w poszczególnych państwach członkowskich, co utrudnia weryfikację.	(19) W zaleceniu Rady 98/376/WE przewidziano europejski wzór karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami, który ułatwił uznawanie karty parkingowej we wszystkich państwach członkowskich***, przy czym*** jego wdrożenie i uwzględnienie specyficznych dla danego kraju dodatków lub odstępstw od zalecanego wzoru doprowadziło jednak do powstania wielu różnych kart. Utrudnia to transgraniczne uznawanie kart we wszystkich państwach członkowskich, ograniczając dostęp osób z niepełnosprawnościami do warunków i udogodnień dotyczących parkowania zarezerwowanych dla osób z niepełnosprawnościami, które są posiadaczami karty parkingowej w innych państwach członkowskich. Zalecenie Rady nie było ponadto aktualizowane i nie odzwierciedla bieżących postępów technologicznych i rozwoju cyfrowego. Państwa członkowskie doświadczają również problemów związanych z fałszowaniem kart i nadużyciami ich dotyczącymi, ponieważ format kart jest zazwyczaj dość prosty i łatwy do podrobienia, a w praktyce różny w poszczególnych państwach członkowskich, co utrudnia weryfikację. ***Dostęp do usług powinien być natychmiastowy, bez konieczności składania nowego wniosku w przypadku przeprowadzki do innego kraju.***
[51] Zalecenie Rady z dnia 4 czerwca 1998 r. w sprawie karty parkingowej dla osób niepełnosprawnych (Dz.U. L 167 z 12.6.1998, s. 25), dostosowane zaleceniem Rady z dnia 3 marca 2008 r. w związku z przystąpieniem Republiki Bułgarii, Republiki Cypryjskiej, Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Malty, Republiki Słowackiej,	[51] Zalecenie Rady z dnia 4 czerwca 1998 r. w sprawie karty parkingowej dla osób niepełnosprawnych (Dz.U. L 167 z 12.6.1998, s. 25), dostosowane zaleceniem Rady z dnia 3 marca 2008 r. w związku z przystąpieniem Republiki Bułgarii, Republiki Cypryjskiej, Republiki Czeskiej, Republiki Estońskiej, Republiki Litewskiej, Republiki Łotewskiej, Republiki Malty, Republiki Słowackiej,

Republiki Słowenii, Republiki Węgierskiej, Rumunii i Rzeczypospolitej Polskiej, Dz.U. L 63 z 7.3.2008, s. 43.	Republiki Słowenii, Republiki Węgierskiej, Rumunii i Rzeczypospolitej Polskiej, Dz.U. L 63 z 7.3.2008, s. 43.

Or. en

Uzasadnienie

Niedyskryminacja osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami powinny móc korzystać ze wszystkich praw na równi z innymi ludźmi. Dotyczy to między innymi możliwości swobodnego przemieszczania się bez przeszkód na drodze i z zapewnieniem indywidualnego wsparcia potrzebnego poszczególnym osobom.

Poprawka 9
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 24

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
(24) Przykłady warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania obejmują bezpłatny dostęp, obniżone taryfy, obniżone ceny, w tym opłaty za korzystanie z płatnych dróg/mostów/tuneli, pierwszeństwo dostępu, wyznaczone miejsca w parkach i innych przestrzeniach publicznych, dostępne miejsca siedzące podczas wydarzeń kulturalnych lub publicznych, pomoc osobistą, zwierzęta asystujące, pomoc na plaży przy wejściu do wody, wsparcie (takie jak dostęp do przewodników zapisanych alfabetem Braille'a, przewodników audio, tłumaczenia na język migowy), zapewnienie pomocy lub wsparcia, wypożyczenie wózka inwalidzkiego, wypożyczenie pływającego wózka inwalidzkiego, udzielanie informacji turystycznych w dostępnych formatach, korzystanie ze skutera inwalidzkiego na drogach lub wózka inwalidzkiego na ścieżkach rowerowych bez kary pieniężnej itp. Warunki i udogodnienia związane z parkowaniem obejmują wydłużony czas parkowania lub zastrzeżone miejsca parkingowe. W odniesieniu do usług przewozu osób, oprócz warunków	(24) Przykłady warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania obejmują bezpłatny dostęp, obniżone taryfy, obniżone ceny, w tym opłaty za korzystanie z płatnych dróg/mostów/tuneli, pierwszeństwo dostępu, wyznaczone miejsca w parkach i innych przestrzeniach publicznych, dostępne miejsca siedzące podczas wydarzeń kulturalnych lub publicznych, pomoc osobistą, zwierzęta asystujące, pomoc na plaży przy wejściu do wody, wsparcie (takie jak dostęp do przewodników zapisanych alfabetem Braille'a, przewodników audio, tłumaczenia na język migowy), zapewnienie pomocy lub wsparcia, wypożyczenie wózka inwalidzkiego, wypożyczenie pływającego wózka inwalidzkiego, udzielanie informacji turystycznych w dostępnych formatach, korzystanie ze skutera inwalidzkiego na drogach lub wózka inwalidzkiego na ścieżkach rowerowych bez kary pieniężnej itp. Warunki i udogodnienia związane z parkowaniem obejmują wydłużony czas parkowania lub zastrzeżone miejsca parkingowe. W odniesieniu do usług przewozu osób, oprócz warunków

specjalnych lub preferencyjnego traktowania oferowanego osobom niepełnosprawnym zgodnie z krajowymi przepisami lub praktykami, zwierzęta asystujące, asystenci osobiści osób z niepełnosprawnościami (lub osób o ograniczonej możliwości poruszania się) lub inne osoby towarzyszące takim osobom lub pomagające im mogą bezpłatnie podróżować z osobą z niepełnosprawnością lub zajmować miejsce obok takiej osoby, o ile jest to wykonalne.	specjalnych lub preferencyjnego traktowania oferowanego osobom niepełnosprawnym zgodnie z krajowymi przepisami lub praktykami, zwierzęta asystujące, asystenci osobiści osób z niepełnosprawnościami (lub osób o ograniczonej możliwości poruszania się) lub inne osoby towarzyszące takim osobom lub pomagające im mogą bezpłatnie podróżować z osobą z niepełnosprawnością lub zajmować miejsce obok takiej osoby, o ile jest to wykonalne. ***Jeżeli chodzi o przyjęcie skutecznych środków w celu zapewnienia mobilności, konieczne jest rozważenie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w różnych środkach transportu publicznego (pociąg, samolot itp.), które to osoby muszą korzystać z własnego wózka inwalidzkiego ze względu na specjalizację wymaganą do zagwarantowania ich bezpieczeństwa.***

Or. en

Uzasadnienie

Niedyskryminacja osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami powinny móc korzystać ze wszystkich praw na równi z innymi ludźmi. Dotyczy to między innymi możliwości swobodnego przemieszczania się bez przeszkód na drodze i z zapewnieniem indywidualnego wsparcia potrzebnego poszczególnym osobom. Zapewnienie powszechnej dostępności, zgodnie z art. 9 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, z zachowaniem spójności z poprzednimi poprawkami.

Poprawka 10
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 28 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(28a) Konieczne jest uwzględnienie przemocy ze względu na płeć, na którą najbardziej narażone są kobiety i dziewczęta z niepełnosprawnościami w Europie. Oznacza to, że należy zapewnić dostęp do zasobów, mechanizmów i świadczeń w celu zwalczania i łagodzenia

tego zjawiska w całej UE, aby uwzględnić potrzeby kobiet i dziewcząt z niepełnosprawnościami, matek i opiekunek, które są ofiarami przemocy, nadużyć i złego traktowania, w zakresie ochrony i wsparcia.

Or. en

Uzasadnienie

Konieczność zwiększenia ochrony kobiet z niepełnosprawnościami. W ramach europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością należy zapewnić uprzywilejowany status kobiet i dziewcząt z niepełnosprawnościami, które są ofiarami przemocy i nadużyć, wskazujący na to, że osoby te wymagają pilnej uwagi jako osoby najbardziej narażone, tak aby można było podjąć działania zapobiegawcze.

Poprawka 11
Wniosek dotyczący dyrektywy
Motyw 36 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	(36a) W odniesieniu do przyjęcia skutecznych środków w celu zapewnienia mobilności konieczne jest rozważenie dostępności w różnych środkach transportu publicznego (pociąg, samolot itp.) dla osób z niepełnosprawnościami, które muszą korzystać z własnego wózka inwalidzkiego ze względu na specjalne wymogi związane z zagwarantowaniem im bezpieczeństwa.

Or. en

Uzasadnienie

Niedyskryminacja osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami powinny móc korzystać ze wszystkich praw na równi z innymi ludźmi. Dotyczy to między innymi możliwości swobodnego przemieszczania się bez przeszkód na drodze i z zapewnieniem indywidualnego wsparcia potrzebnego poszczególnym osobom.

Poprawka 12
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 1 – akapit 1 – litera a a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	aa) warunki niezbędne do propagowania równości osób z niepełnosprawnościami i przyczyniania się do ich swobodnego przemieszczania się w UE, bez przeszkód w swobodnym przemieszczaniu się i z możliwością korzystania z indywidualnego wsparcia, którego potrzebuje każda osoba, tak aby zapewnić swobodną mobilność, będącą najważniejszym fundamentem UE, dla wszystkich osób z niepełnosprawnościami, które wciąż borykają się z poważnymi niedogodnościami w tej dziedzinie.

Or. en

Uzasadnienie

Kontynuacja uprawnień nadanych w Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych. Uregulowania dotyczące europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością muszą być zgodne z postanowieniami Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych będącej międzynarodowym traktatem, którego wszystkie artykuły są wiążące dla Unii Europejskiej.

Poprawka 13
Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 1 – tiret 3 a (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	– usług informacyjnych i doradczych dla kobiet z niepełnosprawnościami, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet i dziewcząt będących ofiarami przemocy i nadużyć.

Or. en

Uzasadnienie

Konieczność zwiększenia ochrony kobiet z niepełnosprawnościami. W ramach europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością należy zapewnić uprzywilejowany status kobiet i dziewcząt

z niepełnosprawnościami, które są ofiarami przemocy i nadużyć, wskazujący na to, że osoby te wymagają pilnej uwagi jako osoby najbardziej narażone, tak aby można było podjąć działania zapobiegawcze.

Poprawka 14

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 1 – tiret 3 b (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	– usług ochrony w humanitarnych sytuacjach kryzysowych i sytuacjach zagrożenia;

Or. en

Uzasadnienie

Niedyskryminacja osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami powinny móc korzystać ze wszystkich praw na równi z innymi ludźmi. Uważamy, że we wniosku bardzo jasno i szczegółowo przedstawiono obszary, które nie wchodzą w zakres stosowania tej dyrektywy (art. 2 ust. 2). Z drugiej jednak strony w tekście nie zdefiniowano w przejrzysty sposób obszarów, w których dyrektywa ma zastosowanie (art. 2 ust. 1), co stwarza możliwość przyjmowania różnych interpretacji. Uważamy, że wniosek należy doprecyzować, aby uniknąć nieuzasadnionych transpozycji zagrażających osiągnięciu celu dyrektywy.

Poprawka 15

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 1 – tiret 3 c (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	– usług wymiaru sprawiedliwości, w tym bezpłatnej pomocy prawnej;

Or. en

Uzasadnienie

Niedyskryminacja osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami powinny móc korzystać ze wszystkich praw na równi z innymi ludźmi. Uważamy, że we wniosku bardzo jasno i szczegółowo przedstawiono obszary, które nie wchodzą w zakres stosowania tej dyrektywy (art. 2 ust. 2). Z drugiej jednak strony w tekście nie zdefiniowano w przejrzysty

sposób obszarów, w których dyrektywa ma zastosowanie (art. 2 ust. 1), co stwarza możliwość przyjmowania różnych interpretacji. Uważamy, że wniosek należy doprecyzować, aby uniknąć nieuzasadnionych transpozycji zagrażających osiągnięciu celu dyrektywy.

Poprawka 16

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 1 – tiret 3 d (nowe)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	– uznania niepełnosprawności na poziomie instytucji, organów i polityk propagowanych przez wszystkie organy Unii Europejskiej, w szczególności w unijnych programach mobilności (takich jak ERASMUS+ i inne podobne programy). W przypadku unijnych programów mobilności okres ważności przedłuża się do co najmniej jednego roku szkolnego.

Or. en

Uzasadnienie

Persons with disabilities should enjoy all rights on the same basis as others. The proposal is very clear and detailed in defining those areas, which do not fall within the scope of the directive (Article 2(2)). The text is ambiguous in defining the areas where it does apply(Article 2(1)). The proposal should be more explicit in order to avoid unwarranted transpositions that undermine the objective of the directive. It is essential that the duration should be at least one academic year. Similarly, a person with a disability who moves to another Member State will be able to benefit from this recognition.

Poprawka 17

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 2 – litera c a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	ca) przepisów niniejszego ustępu nie stosuje się w przypadkach, w których osoby z niepełnosprawnościami przenoszą się do innego państwa UE w celu podjęcia

pracy lub studiów. W takim przypadku w ramach dyrektywy zapewnia się tymczasowy dostęp do świadczeń osobistych i finansowych oraz urządzeń wspomagających niezbędnych do celów samodzielności osobistej, a niepełnosprawność podlega ponownej ocenie w nowym kraju zamieszkania.

Or. en

Uzasadnienie

Niedyskryminacja osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami powinny móc korzystać ze wszystkich praw na równi z innymi ludźmi, co obejmuje swobodne przemieszczanie się bez przeszkód w poruszaniu i z indywidualnym wsparciem. Unia Europejska musi zapewnić wszystkim osobom z niepełnosprawnościami i ich rodzinom możliwość korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się na równych zasadach z innymi osobami, w tym możliwość przenoszenia świadczeń z zabezpieczenia społecznego, w sposób skoordynowany między państwami członkowskimi, zgodnie z art. 21 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Poprawka 18

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
4. Niniejsza dyrektywa nie narusza kompetencji krajowych w zakresie przyznawania lub wymogu przyznawania specjalnych świadczeń lub szczególnych preferencyjnych warunków, takich jak bezpłatny dostęp, obniżone opłaty lub preferencyjne traktowanie osób z niepełnosprawnościami oraz, jeżeli tak przewidziano, osób im towarzyszących lub pomagających, w tym asystentów osobistych.	4. Niniejsza dyrektywa nie narusza kompetencji krajowych w zakresie przyznawania lub wymogu przyznawania specjalnych świadczeń lub szczególnych preferencyjnych warunków, takich jak bezpłatny dostęp, obniżone opłaty lub preferencyjne traktowanie osób z niepełnosprawnościami oraz, jeżeli tak przewidziano, osób im towarzyszących lub pomagających, w tym asystentów osobistych ***oraz psów przewodników i psów towarzyszących***.

Or. en

Uzasadnienie

Niedyskryminacja osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami powinny

móc korzystać ze wszystkich praw na równi z innymi ludźmi. Dotyczy to między innymi możliwości swobodnego przemieszczania się bez przeszkód na drodze i z zapewnieniem indywidualnego wsparcia potrzebnego poszczególnym osobom.

Poprawka 19

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 2 – ustęp 5

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
5. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla praw osób z niepełnosprawnościami lub osób im towarzyszących lub pomagających, w tym ich asystentów osobistych, które to prawa mogą wynikać z innych przepisów prawa Unii lub prawa krajowego wdrażającego prawo Unii, w tym dotyczących przyznawania szczególnych świadczeń, warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania.	5. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla praw osób z niepełnosprawnościami lub osób im towarzyszących lub pomagających, w tym ich asystentów osobistych ***oraz psów przewodników i psów towarzyszących***, które to prawa mogą wynikać z innych przepisów prawa Unii lub prawa krajowego wdrażającego prawo Unii, w tym dotyczących przyznawania szczególnych świadczeń, warunków specjalnych lub preferencyjnego traktowania.

Or. en

Uzasadnienie

Niedyskryminacja osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami powinny móc korzystać ze wszystkich praw na równi z innymi ludźmi. Dotyczy to między innymi możliwości swobodnego przemieszczania się bez przeszkód na drodze i z zapewnieniem indywidualnego wsparcia potrzebnego poszczególnym osobom.

Poprawka 20

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera c a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	ca) „dyskryminacja ze względu na niepełnosprawność” oznacza jakiekolwiek różnicowanie, wykluczanie lub ograniczanie ze względu na

niepełnosprawność, którego celem lub skutkiem jest naruszenie lub zniweczenie uznania wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności, korzystania z nich lub ich wykonywania na równych zasadach, w dziedzinie polityki, gospodarki, społecznej, kulturalnej, obywatelskiej lub w jakiejkolwiek innej. Obejmuje to wszelkie przejawy dyskryminacji, w tym odmowę racjonalnego usprawnienia;

Or. en

Uzasadnienie

Istotne jest, aby tekst legislacyjny zawierał definicje w celu stworzenia wspólnego dorobku na potrzeby interpretacji terminu niepełnosprawność między państwami członkowskimi. Biorąc pod uwagę, że karta ma przede wszystkim na celu zapewnienie możliwości swobodnego przemieszczania się przez osoby z niepełnosprawnościami w całej UE i zapobieganie ograniczeniom zmniejszającym możliwość korzystania z innych powiązanych praw, pożądane jest włączenie definicji praw, wsparcia i ochrony osób z niepełnosprawnościami, tak aby państwa, które pozostają w tyle jeżeli chodzi o podejście w zakresie praw przyjęte w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, włączyły te pojęcia do ustawodawstwa krajowego.

Poprawka 21

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera d

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
d) „asystent osobisty” oznacza osobę towarzyszącą lub pomagającą osobom z niepełnosprawnościami, uznawaną za taką zgodnie z przepisami lub praktykami krajowymi;	d) „asystent osobisty” oznacza osobę towarzyszącą lub pomagającą osobom z niepełnosprawnościami, uznawaną za taką zgodnie z przepisami lub praktykami krajowymi; ***osoba ta wykonuje codzienne czynności życiowe za inną osobę, lub pomaga w takich czynnościach innej osobie, która nie jest w stanie wykonywać takich czynności lub potrzebuje pomocy w ich wykonywaniu. Celem asystenta osobistego jest propagowanie niezależnego życia, wspieranie autonomii osobistej i ułatwianie życia w społeczności. Relacja między asystentem***

osobistym a osobą, której pomaga, ma charakter umowny i powinna przedstawiać profil odpowiedni do wielu zadań do wykonania;

Or. en

Uzasadnienie

Istotne jest, aby tekst legislacyjny zawierał definicje w celu stworzenia wspólnego dorobku na potrzeby interpretacji terminu niepełnosprawność między państwami członkowskimi. Biorąc pod uwagę, że karta ma przede wszystkim na celu zapewnienie możliwości swobodnego przemieszczania się przez osoby z niepełnosprawnościami w całej UE i zapobieganie ograniczeniom zmniejszającym możliwość korzystania z innych powiązanych praw, pożądane jest włączenie definicji praw, wsparcia i ochrony osób z niepełnosprawnościami, tak aby państwa, które pozostają w tyle jeżeli chodzi o podejście w zakresie praw przyjęte w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, włączyły te pojęcia do ustawodawstwa krajowego.

Poprawka 22

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 3 – akapit 1 – litera e

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
e) „warunki specjalne lub preferencyjne traktowanie” oznaczają szczególne warunki, w tym te związane z warunkami finansowymi, lub zróżnicowane traktowanie związane z pomocą i wsparciem, takie jak bezpłatny dostęp, obniżone opłaty, pierwszeństwo dostępu, oferowane osobom z niepełnosprawnościami lub – w stosownych przypadkach – osobom im towarzyszącym lub pomagającym, w tym asystentom osobistym lub ***zwierzętom asystującym***, uznawane za takie zgodnie z przepisami lub praktykami krajowymi, niezależnie od tego, czy są one świadczone dobrowolnie czy narzucone przez zobowiązania prawne;	e) „warunki specjalne lub preferencyjne traktowanie” oznaczają szczególne warunki, w tym te związane z warunkami finansowymi, lub zróżnicowane traktowanie związane z pomocą i wsparciem, takie jak bezpłatny dostęp, obniżone opłaty, pierwszeństwo dostępu, oferowane osobom z niepełnosprawnościami lub – w stosownych przypadkach – osobom im towarzyszącym lub pomagającym, w tym asystentom osobistym lub ***psom towarzyszącym lub psom przewodnikom***, uznawane za takie zgodnie z przepisami lub praktykami krajowymi, niezależnie od tego, czy są one świadczone dobrowolnie czy narzucone przez zobowiązania prawne;

Or. en

Uzasadnienie

Niedyskryminacja osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami powinny móc korzystać ze wszystkich praw na równi z innymi ludźmi. Dotyczy to między innymi możliwości swobodnego przemieszczania się bez przeszkód na drodze i z zapewnieniem indywidualnego wsparcia potrzebnego poszczególnym osobom.

Poprawka 23

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – akapit 1 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
a) obywateli Unii i członków ich rodzin, których status osoby z niepełnosprawnością jest uznawany przez właściwe organy w ich państwie członkowskim zamieszkania na podstawie orzeczenia, karty lub wszelkiego innego oficjalnego dokumentu wydanego zgodnie z krajowymi kompetencjami, praktykami i procedurami, a także – w stosownych przypadkach – osób im towarzyszących lub pomagających, w tym asystentów osobistych;	a) Obywateli ***i mieszkańców*** Unii i członków ich rodzin, których status osoby z niepełnosprawnością jest uznawany przez właściwe organy w ich państwie członkowskim zamieszkania na podstawie orzeczenia, karty lub wszelkiego innego oficjalnego dokumentu wydanego zgodnie z krajowymi kompetencjami, praktykami i procedurami, a także – w stosownych przypadkach – osób im towarzyszących lub pomagających, w tym asystentów osobistych***, jak również psów przewodników i psów towarzyszących***;

Or. en

Uzasadnienie

Niedyskryminacja osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami powinny móc korzystać ze wszystkich praw na równi z innymi ludźmi. Dotyczy to między innymi możliwości swobodnego przemieszczania się bez przeszkód na drodze i z zapewnieniem indywidualnego wsparcia potrzebnego poszczególnym osobom.

Poprawka 24

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – akapit 1 – litera b a (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	ba) każdej osoby z faktyczną niepełnosprawnością, zgodnie ze

znaczeniem określonym w art. 1 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, która przebywa w państwie UE innym niż jej własne i jest do niego przesiedlona, nawet jeśli nie posiada statusu osoby z niepełnosprawnością uznanego przez jej państwo członkowskie zamieszkania;

Or. en

Uzasadnienie

Niedyskryminacja osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami powinny móc korzystać ze wszystkich praw na równi z innymi ludźmi. We wniosku stwierdzono, że wszystkie osoby z niepełnosprawnościami objęte Konwencją o prawach osób niepełnosprawnych, zgodnie z art. 1 akapit pierwszy, powinny być chronione przed wszelkiego rodzaju dyskryminacją. UE postąpiłaby niekonsekwentnie, gdyby pomimo ratyfikacji odnośnego traktatu międzynarodowego zaproponowała przepisy pozwalające na dyskryminację dużej części osób z niepełnosprawnościami.

Poprawka 25

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – akapit 1 – litera b b (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	bb) osób z niepełnosprawnościami objętych ochroną międzynarodową w państwie członkowskim UE;

Or. en

Uzasadnienie

UE włączyła wymogi w zakresie kwalifikowalności do ochrony międzynarodowej do własnego prawa i rozszerzyła tę koncepcję, tworząc kategorię osób uprawnionych do ochrony międzynarodowej poza uchodźcami, a mianowicie beneficjentów ochrony uzupełniającej.

Poprawka 26

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 4 – akapit 1 – litera b c (nowa)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	bc) obywateli Unii, którzy posiadają orzeczenie lekarskie o rozpoznaniu spektrum zaburzeń autystycznych wydane lub zatwierdzone przez służby zdrowia wspierane ze środków publicznych.

Or. en

Uzasadnienie

Many people with ASD in the EU receives a late diagnosis, without access to specialized support resources. Much of The disability assessment systems doesn't recognize autism, and it's not covered by this Directive; therefore many people with ASD do not have any disability certification, only a diagnosis, increasing, among others, isolation and exclusion. Intellectual disability is sometimes associated with ASD, but it isn't a defining part of it. This is recognized in the international classifications (DSM 5). The AM aims to comply with the provisions of resolution 2023/2728(RSP); Art. 6 and 7.

Poprawka 27

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 1 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	1a. Państwa członkowskie wdrażają wszelkie niezbędne środki w celu uznania wszystkich osób z niepełnosprawnościami, które są posiadaczami europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością, za szczególnie chronione przed dyskryminacją ze względu na niepełnosprawność, wraz z przyznaniem im wynikającego z tego prawa dostępu w całej UE do przewidzianych środków i mechanizmów odwoławczych w związku z naruszeniami praw i brakiem faktycznego równego traktowania.

Or. en

Uzasadnienie

Ten nowy ustęp stanowi odpowiedź na nadrzędną potrzebę zwiększenia skuteczności

dyrektywy przez określenie w niej co najmniej minimalnych konkretnych środków wyznaczających kierunek działań państw członkowskich, tak aby były one zgodne z celami dyrektywy, a tym samym z zasadami zawartymi w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. Niedyskryminacja osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami powinny móc korzystać ze wszystkich praw na równi z innymi ludźmi. Osoby z niepełnosprawnością mogą swobodnie przemieszczać się wyłącznie w przypadku pełnego uznania statusu osoby z niepełnosprawnością we wszystkich państwach członkowskich UE.

Poprawka 28

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 3 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
a) aby w przypadku gdy warunki specjalne lub preferencyjne traktowanie, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, obejmują korzystne warunki dla osób towarzyszących lub pomagających osobom z niepełnosprawnościami, w tym asystentów osobistych, lub szczególne warunki dla zwierząt asystujących, te korzystne lub szczególne warunki były przyznawane na równych warunkach osobom towarzyszącym lub pomagającym posiadaczom europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością, w tym ich asystentom osobistym lub ***zwierzętom asystującym***;	a) aby w przypadku gdy warunki specjalne lub preferencyjne traktowanie, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, obejmują korzystne warunki dla osób towarzyszących lub pomagających osobom z niepełnosprawnościami, w tym asystentów osobistych, lub szczególne warunki dla zwierząt asystujących, te korzystne lub szczególne warunki były przyznawane na równych warunkach osobom towarzyszącym lub pomagającym posiadaczom europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością, w tym ich asystentom osobistym***, psom przewodnikom*** lub ***psom towarzyszącym***;

Or. en

Uzasadnienie

Niedyskryminacja osób z niepełnosprawnościami. Osoby z niepełnosprawnościami powinny móc korzystać ze wszystkich praw na równi z innymi ludźmi. Dotyczy to między innymi możliwości swobodnego przemieszczania się bez przeszkód na drodze i z zapewnieniem indywidualnego wsparcia potrzebnego poszczególnym osobom.

Poprawka 29

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 3 – litera b

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
b) aby w przypadku gdy warunki i udogodnienia związane z parkowaniem, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, obejmują korzystne warunki dla osób towarzyszących lub pomagających osobom z niepełnosprawnościami, w tym asystentów osobistych, te korzystne warunki były przyznawane na równych warunkach osobom towarzyszącym lub pomagającym posiadaczom europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami, w tym ich asystentom osobistym.	b) aby w przypadku gdy warunki i udogodnienia związane z parkowaniem, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, obejmują korzystne warunki dla osób towarzyszących lub pomagających osobom z niepełnosprawnościami, w tym asystentów osobistych, te korzystne warunki były przyznawane na równych warunkach osobom towarzyszącym lub pomagającym posiadaczom europejskiej karty parkingowej dla osób z niepełnosprawnościami, w tym ich asystentom osobistym***, pod warunkiem że posiadacz karty znajduje się w pojeździe***.

Or. en

Uzasadnienie

A personal assistant of a person with disabilities performs or collaborates with them in every day tasks, Bearing in mind that the purpose of the provision of support or assistance isto promote independent living and the inclusion of people with disabilities in the community; it's essential that persons accompanying or assisting the holder of the European Parking Card are included. The aim of the regulation is not in itself to benefit the person accompanying or assisting the disabled person, so the legal provisions of this regulation are applicable as long as the card holder is in the vehicle.

Poprawka 30

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 5 – ustęp 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	3a. Usługodawcy muszą spełniać następujące obowiązki i stosować następujące środki:
	a) Usługodawcy są zobowiązani do uznawania posiadaczy europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością za osoby szczególnie chronione przed dyskryminacją ze względu na niepełnosprawność przez gwarantowanie im prawa dostępu w całej UE do

dostępnych dla nich środków i mechanizmów odwoławczych w związku z naruszeniami ich praw.

b) Usługodawcy dbają o to, by świadczyć usługi zgodnie z wymogami dostępności określonymi w niniejszej dyrektywie.

c) Usługodawcy przygotowują niezbędne informacje zgodnie z załącznikiem I i wyjaśniają, w jaki sposób ich usługi spełniają mające zastosowanie wymogi dostępności. Informacje te podaje się do publicznej wiadomości w formie powszechnie dostępnej dla wszystkich osób z niepełnosprawnościami.

d) W przypadku braku zgodności usługodawcy przyjmują niezbędne środki naprawcze w celu zapewnienia zgodności danej usługi z mającymi zastosowanie wymogami powszechnej dostępności.

Or. en

Uzasadnienie

Ten nowy ustęp ma zapobiegać ryzyku braku jakości co do zakresu odpowiedzialności publicznych i prywatnych dostawców usług i działalności. Przewidziana w tekście główna rola podmiotów w zakresie zapewnienia zgodności z zasadą równego dostępu nie może być bezwzględna. Wniosek powinien zawierać przynajmniej minimalny zestaw obowiązków w zakresie należytej staranności w celu zapewnienia jednolitego systemu obowiązków usługodawców funkcjonującego w całej UE.

Poprawka 31

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
2. Europejskie karty osoby z niepełnosprawnością wydane przez państwo członkowskie są wzajemnie uznawane we wszystkich państwach członkowskich.	2. Europejskie karty osoby z niepełnosprawnością wydane przez państwo członkowskie są wzajemnie uznawane we wszystkich państwach członkowskich ***i przed instytucjami Unii***. ***Europejska karta osoby z niepełnosprawnością będzie kompatybilna z każdą krajową kartą osoby z***

	niepełnosprawnością lub każdym krajowym orzeczeniem o niepełnosprawności.

Or. en

Uzasadnienie

Europejskie karty osoby z niepełnosprawnością wydane przez państwo członkowskie są wzajemnie uznawane we wszystkich państwach członkowskich i przez instytucje Unii. Europejska karta osoby z niepełnosprawnością będzie kompatybilna z każdą krajową kartą osoby z niepełnosprawnością lub każdym krajowym orzeczeniem o niepełnosprawności.

Poprawka 32

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
4. Europejską kartę osoby z niepełnosprawnością wydaje lub odnawia państwo członkowskie zamieszkania ***bezpośrednio lub*** na wniosek osoby z niepełnosprawnością. Jest ona wydawana i odnawiana w tym samym terminie, co termin określony w mającym zastosowanie prawodawstwie krajowym na potrzeby wydawania orzeczeń o niepełnosprawności, kart osoby z niepełnosprawnością lub wszelkich innych oficjalnych dokumentów uznających status osoby z niepełnosprawnością danej osoby.	4. Europejską kartę osoby z niepełnosprawnością wydaje lub odnawia państwo członkowskie zamieszkania na wniosek osoby z niepełnosprawnością. Jest ona wydawana i odnawiana w tym samym terminie, co termin określony w mającym zastosowanie prawodawstwie krajowym na potrzeby wydawania orzeczeń o niepełnosprawności, kart osoby z niepełnosprawnością lub wszelkich innych oficjalnych dokumentów uznających status osoby z niepełnosprawnością danej osoby. ***W przypadku zmiany kraju zamieszkania termin odnowienia może zostać przedłużony o okres od sześciu do ośmiu miesięcy.***

Or. en

Uzasadnienie

Należy podkreślić dobrowolny charakter europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością. Osoby z niepełnosprawnościami mogą same zdecydować, czy chcą ubiegać się o kartę, bez konieczności jej posiadania w celu udowodnienia niepełnosprawności.

Poprawka 33

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 5 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	5a. Europejska karta osoby z niepełnosprawnością będzie wydawana (po raz pierwszy i kolejny) bezpłatnie, bez ponoszenia jakichkolwiek kosztów przez osobę ubiegającą się o nią.

Or. en

Uzasadnienie

Ustanowienie nowego prawa nie powinno pociągać za sobą dodatkowych kosztów, nadmiernych formalności lub obciążeń administracyjnych dla osób z niepełnosprawnościami. Co więcej, osoby z niepełnosprawnościami stanowią szczególnie wrażliwą grupę społeczną pod względem społecznym i ekonomicznym, która powinna skorzystać na tym pozytywnym środku działania, jakim jest zwolnienie z opłat za wydanie europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością.

Poprawka 34

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 6

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
6. Okres ważności europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością wydanej przez państwo członkowskie jest co najmniej taki sam jak okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności, karty osoby z niepełnosprawnością lub innego oficjalnego dokumentu o najdłuższym okresie ważności uznającego status osoby z niepełnosprawnością, wydanych danej osobie przez właściwy organ państwa członkowskiego na jego terytorium.	6. Okres ważności europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością wydanej przez państwo członkowskie jest co najmniej taki sam jak okres ważności orzeczenia o niepełnosprawności, karty osoby z niepełnosprawnością lub innego oficjalnego dokumentu o najdłuższym okresie ważności uznającego status osoby z niepełnosprawnością, wydanych danej osobie przez właściwy organ państwa członkowskiego na jego terytorium. ***W przypadku zmiany kraju zamieszkania termin odnowienia może zostać przedłużony o okres od sześciu do ośmiu miesięcy.***

Or. en

Uzasadnienie

Ważność i wzajemne uznawanie wiążą się z kwestią możliwego „braku ochrony" w przypadku, gdy dana osoba zmienia kraj zamieszkania, a proces ubiegania się o kartę krajową przekracza okres ważności karty europejskiej wydanej przez pierwotne państwo członkowskie.

Poprawka 35

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 7 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	7a. Zapewnia się powszechną dostępność w całym procesie związaną z formatem, wzajemnym uznawaniem, wydawaniem i ważnością europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością.

Or. en

Uzasadnienie

Zapewnienie powszechnej dostępności. Zgodnie z zasadą określoną w art. 9 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych europejska karta osoby z niepełnosprawnością powinna służyć promowaniu dostarczania towarów, produktów i usług na powszechnie dostępnych warunkach i w powszechnie dostępnych formatach. Europejską kartę osoby z niepełnosprawnością należy wydawać na nośniku fizycznym i cyfrowym, które muszą być powszechnie dostępne, co obejmuje również warunki dostępności poznawczej.

Poprawka 36

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 6 – ustęp 7 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	7b. W przypadku gdy ta sama osoba z niepełnosprawnością posiada zarówno europejską kartę osoby z niepełnosprawnością, jak i europejską kartę parkingową, ustanowione zostaną elastyczne i proste formuły, które pozwolą

na takie samo wsparcie materialne lub cyfrowe, aby uniknąć niepotrzebnych obciążeń administracyjnych.

Or. en

Uzasadnienie

Wniosek ma na celu uniknięcie uciążliwego powielania oraz uciążliwych formalności i obciążeń administracyjnych, których naszym zdaniem można uniknąć dzięki nowym dostępnym technologiom.

Poprawka 37

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 7 – ustęp 4

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
4. Europejską kartę parkingową dla osób z niepełnosprawnościami wydaje lub odnawia państwo członkowskie zamieszkania na wniosek osoby z niepełnosprawnością. ***Jest ona wydawana lub odnawiana w rozsądnym terminie od daty złożenia*** wniosku***, nieprzekraczającym 60*** dni.	4. Europejską kartę parkingową dla osób z niepełnosprawnościami wydaje lub odnawia państwo członkowskie zamieszkania na wniosek osoby z niepełnosprawnością. ***Przedłożenie*** wniosku ***o odnowienie karty parkingowej w terminie przewidzianym w obowiązujących przepisach państwowych przedłuża ważność uprzednio wydanej karty do czasu zakończenia procedury***.

Or. en

Uzasadnienie

Pragniemy podkreślić, jak ważne jest, aby ważność i uznawanie europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością nie były uzależnione od procedur przedłużenia, które mogłyby prowadzić do sytuacji, w których osoby z niepełnosprawnościami są pozbawione ochrony prawnej.

Poprawka 38

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 3 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	3a. Instytucje europejskie powinny ponadto na bieżąco rozpowszechniać informacje i szkolenia na temat europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością w drodze kolejnych kampanii szkoleniowych i uświadamiających na temat jej stosowania, w formatach zapewniających powszechną dostępność oraz z udziałem osób z niepełnosprawnościami i reprezentujących je organizacji. Informacje te powinny wyraźnie wskazywać na dobrowolny charakter karty. W tym celu w Unii należy udostępnić specjalne linie finansowania.

Or. en

Uzasadnienie

Instytucje europejskie, szczególnie Komisja Europejska, powinny same czynnie angażować się w przekazywanie informacji na temat tego podstawowego narzędzia umożliwiającego swobodne przemieszczanie się w Unii, zapewniając jego powszechną dostępność. Kampanie te przyczynią się do zwiększenia poziomu akceptacji kart i wiedzy o nich. Uważamy również, że aby zapewnić odpowiednie usługi, należy organizować programy szkoleń dla usługodawców w całej UE.

Poprawka 39

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 7 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	7a. Aby ustanowić scentralizowany system informacyjny na szczeblu UE, konieczne byłoby utworzenie strony internetowej zawierającej wszystkie informacje na temat Europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością lub europejskiej karty parkingowej dla osób niepełnosprawnych oraz, w stosownych przypadkach, na temat sposobu ubiegania się o te karty, w powszechnie dostępnym

formacie, we wszystkich językach Unii Europejskiej, w tym w języku migowym, w formacie umożliwiającym łatwe odczytanie informacji oraz z wykorzystaniem alternatywnych i wspomagających metod komunikacji.

Or. en

Uzasadnienie

Ustanowienie na poziomie UE scentralizowanego systemu informacyjnego służącego do przechowywania odpowiednich danych dotyczących posiadaczy europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością pozwoli usługodawcom we wszystkich państwach członkowskich na łatwą weryfikację autentyczności karty i łatwy dostęp do informacji potrzebnych do świadczenia odpowiednich usług. System ten mógłby ponadto obejmować funkcję powiadamiania w czasie rzeczywistym na potrzeby aktualizacji ważności kart i zapewnienia, aby w całej Unii Europejskiej zapewniono bezpieczne korzystanie z kart, które są aktualne.

Poprawka 40

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 9 – ustęp 7 b (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	7b. Organizacje reprezentujące osoby z niepełnosprawnościami powinny uczestniczyć w całym procesie rozwoju, planowania, wdrażania, monitorowania i oceny.

Or. en

Uzasadnienie

Dialog obywatelski. Wniosek ten jest uzasadniony z uwagi na zasadę dialogu obywatelskiego i współzarządzania przewidzianą w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. Organizacje społeczeństwa obywatelskiego reprezentujące osoby z niepełnosprawnościami mają do odegrania kluczową rolę w całym procesie legislacyjnym prowadzącym do transpozycji normy. W ramach tego procesu organizacje społeczeństwa obywatelskiego zapewniają wiedzę specjalistyczną i reprezentują interesy osób z niepełnosprawnościami.

Poprawka 41

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 13 – ustęp 2 – litera a

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
a) przepisy, na podstawie których osoby z niepełnosprawnościami mogą wnieść skargę na mocy prawa krajowego do sądu lub właściwego organu administracyjnego w przypadku naruszenia ich praw wynikających z niniejszej dyrektywy i określonych w przepisach krajowych wdrażających niniejszą dyrektywę;	a) przepisy, na podstawie których osoby z niepełnosprawnościami ***i reprezentujące je organizacje*** mogą wnieść skargę na mocy prawa krajowego do sądu lub właściwego organu administracyjnego w przypadku naruszenia ich praw wynikających z niniejszej dyrektywy i określonych w przepisach krajowych wdrażających niniejszą dyrektywę;

Or. en

Uzasadnienie

Dialog obywatelski. Wniosek ten jest uzasadniony z uwagi na zasadę dialogu obywatelskiego i współzarządzania przewidzianą w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. Organizacje społeczeństwa obywatelskiego reprezentujące osoby z niepełnosprawnościami mają do odegrania kluczową rolę w całym procesie legislacyjnym prowadzącym do transpozycji normy. W ramach tego procesu organizacje społeczeństwa obywatelskiego zapewniają wiedzę specjalistyczną i reprezentują interesy osób z niepełnosprawnościami.

Poprawka 42

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 13 – ustęp 2 a (nowy)

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
	2a. Należy ustanowić organ, który stworzy instytucjonalny mechanizm monitorowania i kontroli zgodności z przepisami związanymi z wdrażaniem, monitorowaniem i oceną europejskiej karty osoby z niepełnosprawnością.

Or. en

Uzasadnienie

Wniosek ten wynika z potrzeby zagwarantowania skutecznego stosowania normy, przy czym naszym zdaniem w tym zakresie należy zapewnić politykę zgodności z przepisami oraz

instytucjonalny mechanizm monitorowania i kontrolowania zgodności, wraz ze strukturą służącą do zbierania sugestii i skarg od użytkowników. Komisja Europejska powinna stale monitorować wdrażanie normy i przeprowadzać regularne oceny jej skuteczności. Umożliwi to wprowadzenie niezbędnych dostosowań i zapewni korzyści osobom z niepełnosprawnościami w UE.

Poprawka 43

Wniosek dotyczący dyrektywy
Artykuł 18 – ustęp 2

Tekst proponowany przez Komisję	*Poprawka*
2. Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia dd.mm.rr r. [***30*** miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy].	2. Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia dd.mm.rr r. [***20*** miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej dyrektywy].

Or. en

Uzasadnienie

Uważamy, że jest to podstawowa zasada gwarantująca prawa osób z niepełnosprawnościami jako obywateli Unii, którą należy zacząć stosować jak najszybciej po dopełnieniu wszystkich formalności wymaganych w prawie europejskim.